

తలనొప్పి

-ఎ.వి.రెడ్డిశాస్త్రి

మాలినీదేవికి వల్లమాలిన తలనొప్పిగా వుంది. రాత్రి జరిగిన పార్టీలో ఫ్రెండ్స్ బలవంతంచేసి కాస్త ఎక్కువగా జిన్ తాగించేశారావిడచేత. దాని మీదట, తెలిసీ తెలియని ఆ స్థితిలో, పళ్లెలకి పళ్ళేలు కోడి మాంసం లాగించేసింది. ఏతావతా తిన్నదరక్క, నిద్రపట్టక, తెల్లారీటప్పటికి సమ్మోటర్లో బాత్తున్నట్టు తల నొప్పాచ్చి పడిపోయిందావిడకి. ఈ చికాకు చాలదన్నట్టు రాత్రి నుంచీ వానోటి తినేస్తోంది.

బ్లడ్ తల నొప్పాకటి అయితే, దాని కొమ్ములు ఎలా విరిచి పారీయాలో మాలినీదేవికి బాగా తెలుసు. రెండే రెండు పవర్ఫుల్ టేబ్లెట్స్ మింగి, మగ్గుడు బీర్ నోట్లో పోస్కాని, ఏసీ ఆన్ చేసి, ముసుగుతన్ని తొంగుంటే, తల నొప్పయింది, దాని బాబయింది, తోకముడిచి పరుగు తియ్యదూ! కానయితే, కాస్సేపు కళ్ళు మూసుకొని పడుక్కోదాని క్కూడా వీలేని దిక్కు మాలిన చావొచ్చి పడిందే యివాళ! గెస్టులగల దుతున్నారు కదా లంచీకి! వస్తున్న వాళ్ళేమో లాకాయి లాకాయి గెస్టులు కారే! పాళ్ళాత్తు ఇన్ కమ్ టేక్స్ అసెస్మెంట్ కమిషనర్ గారున్నూ, వారి భార్య గారూ దయచేస్తున్నారు భోజనానికి వాళ్ళతో పాటుగా, యిష్టసభ్యుడిలా విజయ వాడ నుండి మరో ఇన్ కమ్ టేక్స్ ఆఫీ

సర్ ఓదాను. మాలినీదేవి భర్త తన ప్యూచర్ ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏర్పాటు చేసిన లంచ్ యిది. ఈ డిన్నర్ డిప్లమసీని ఎన్ని తంటాలు పడైనా విజయవంతం చేసే బాధ్యత మాలినీదేవి మీద వుంది. ఇలాటి క్రూషియల్ టైమ్ లో తలనొప్పి తనని నవలి మింగేస్తోందే! అది చాలదన్నట్టు ఈ ముష్టిదెం... వానొకటి! మాలినీదేవి హైసర్కిల్స్ లో మువ్ అవడం నేర్చుకున్నప్పట్నుండీ, ఎవ్వడైనా టెంపర్ లూజ్ అయితే, మగాళ్లు తిట్టే తిట్లు కూడా తిట్టడం నేర్చుకుంది. అయితే, చాలా డిస్క్రీట్ గా తన తిట్లని మోస్ట్ ఎప్రోప్రియేట్ అని భావించే సర్కిల్ లోనే తిడుతుంది.

కాని యివాళ, యీక్షణం తన ప్రాణాలు తోడేస్తున్న తలనొప్పినీ, చీడలాగ తగులుకున్న

వాననీ, పేకల మీద కత్తిలా తయారయిన లంచ్ ఎంగేజిమెంట్ నీ తల్చుకొని చాలా ఘోరమైన తిట్లు తిట్టేసింది. తీరా తిట్టేసేక గతుక్కుమంది పని వెధవల చెవుల్లో పడిపోయే యేమో తన తిట్లని. చుట్టు పక్కల నొకరైవరూ లేకపోవడం గమనించి 'హమ్మయ్య!' అనుకుంది. ఇంతలో మరో వుప్పెనొచ్చి పడింది. శ్రీన్న దరిద్రాలు చాలవన్నట్టు, కరంట్ కూడా కుని కేసింది. అంటే ఏవిటన్నమాటా, పై నున్న నీళ్ళ టేంక్ లోకి చాటర్ పంపవదన్న మాట. చచ్చినట్టు కింద నుండి నీరు మోయింపించి, ఆ నిలువెత్తు సేలం స్టీలు డ్రమ్ము నింపించాలి. ఆ వెధవ పెంటన్నగాడు ఎక్కడ తగలడాడో ఏవిటో!

మెట్ల దగ్గర నిలబడి "పెంటన్నా, పెంటన్నా"

అత్త - కోడళ్ళు

'తరుగిదారుణం'లో 'అత్తకోడళ్ళు' అనే అంకంపై చర్చ సాగుతోంది.

"ఈనాటి అత్త ఒకప్పటి కోడలేనంటాను. మీరేమంటారు రమాకృష్ణగారూ?" అనడిగారు ఊర్మిళారావుగారు.

"అంతేకాదండీ ఈనాటి కోడలు ముందు ముందు అత్త అయ్యే అవకాశం కూడా వుండండి. అది మరిచిపోకూడదు మనం" అని మధ్యలో మాధవి చాదరి తీవ్రంగా అందుకున్నారు.

దాన్, ఇప్పటి అత్త ఒకప్పటి కోడలయ్యే అవకాశం ఎక్కువగా వుందా? ఇప్పటి కోడలు ఒకప్పడు అత్తయ్యే అవకాశం ఎక్కువగా వుందా? అని 'చర్చించు'కున్నారు.

ఆ తర్వాత "ఇప్పటి అత్త ఒకప్పటి కోడలైతే, ఇప్పటి కోడలు ఒకప్పడు అత్తయ్యే అవకాశం వుంది కనుక, అత్తకోడళ్ళిద్దరూ సామ రవ్యంగా వుండాలని వెబుతూ చర్చ ముగిద్దాం" అన్నారు ఊర్మిళారావు అచ్చు అత్తగారిలాగే. ఫక్తు కోడళ్ళలాగే చర్చలో పాల్గొన్నవారూ తలబా పారు.

చిందుల్తోక్కడం ప్రారంభించింది. "రాస్కెల్, తలబద్దలయి పోతోంది ఓ పక్క నుండి - అయినా చెవి కోసిన మేకలా అరుస్తున్నాను నీ కోసం. ఉలకపు, పలకపు, యెక్కడ చస్తున్నట్టు, ఆ" అని గర్జించింది. అవిడ గర్జన విన్నగానే బట్ట తడిసిపోయినంత పనయింది పెంటన్నకి. పల్లెటూర్లో పాట్లగడవక, పట్నానికి తరలి వచ్చిన పెంటన్న కొన్నాళ్ళపాటు కుక్క కంటి హీనంగా బతకవలసి వచ్చింది. మాలినీదేవి గారింట్లో నౌకరుగా కుదిరినప్పట్నుండే పడుక్కోడానికి జాగా, తిండికి నాలుగు మెతుకులు దొరికేయి. అయితే ఎవ్వడు కోపం వచ్చి తనని పనిలోంచి తీసేస్తారో అనేభయం నిత్యం పెంటన్నని వెన్నా

డుతూనే వుంటుంది. ఈ క్షణంలో మాలినీదేవి వేస్తున్న కేకలు, చిందులు చూస్తుంటే, తన నౌకరికి యివాళే ఆఖరోజేమో అనే భయం చలిలా వాణ్ణి పట్టి కుదిపేసింది. "చికి పోతూ" అమ్మగారమ్మగారు, తవరి పిలుపు యినపడేదండమ్మా! రాతిరి కాడ్లింది ఒకటే జొరం, సలీ, తలనొప్పంది. తెల్లార్నాక సలి కసింత తగ్గింది కానండమ్మ, బుర్ర మాతరం పేలిపోతందండి. ఈ తల బాత్ గిలగిల్లాడి పోతున్నానమ్మా! నేకపోతే తవరు 'సునీ' అంటే నాకిన పడదా తల్లీ? బాదకేనమ్మ పేణాలు ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోతన్నాయి - సరి, నా బాధల్లెక్కలల్ల యిప్పడేలాగాని, తవరు సాయాన్న మేడ దిగొచ్చినారంటే, అరిజంటు పనయ్యుం టాది, సెప్పండమ్మ నానేటి సెయ్యాలో" అని ఎటెనన్ పోజులో చేతులు కట్టుకునిలబడ్డాడు పెంటన్న.

ఉన్నరని పూరంత పాడుగు నిట్టూర్పు విడి చిపెట్టి, మళ్ళీ పనస అందుకుంది మాలినీదేవి. "దిక్కుమాలిన చావొచ్చిపడిందే యింటి కివాళ! నాకూ తల్లోప్పయితే, నీకూ తల్లోప్పయితే, మరి లంచ్ పార్టీ యివాళ గట్టెక్కే మార్గవే విటి? మనరోగాలోపాటు కరంటు కూడా రోగ వొచ్చి పడింది. మీది టేంకులో చుక్క నీరు లేదు. పన్నెండు కొట్టేటపటికి పూరంతమంది గెస్తులొచ్చి కూర్చుంటారు భోజనానికి. వాళ్ళొచ్చేటప్పటి కరెంటు వస్తుందని నమ్మకవేవిటి? కరంటు రాకపోతే ముఖాలు, చేతులు కడుక్కోడానికి నీళ్ళు? ఇలాటి సమ యాల్లో రిస్కుతోస్కోడం కుదర్చుగాని, పైని స్టీలు డ్రమ్ముంది. దానినిండా నీరు నింపాలి. ఆ పనయిం తర్వాత క్రోకరీ, కట్లరీ క్లీన్ చేసి టేబిల్ మీద సరాలి. ఈ పన్నన్నీ సువ్వే చేస్తావో, నీ పెళ్ళావే చేస్తుందో నాకనవసరం. కాని పన్నెండు కొట్టేటప్పటికి నేచెప్పిన పన్ను పూర్తవ్వాలి. ఏదేనా పారపాటొచ్చిందో, రేప ట్నుంచి నువ్వు మా ఇంట్లో పన్నేయ్యవు" అని వార్నింగిచ్చేసి, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగిపోయి, చరచరా మేడ మెట్లవైపు నడచి వెళ్లిపోతోంది మాలినీదేవి.

ఎంతో ప్రయత్నంమీద గబగబ నాలుగడుగులు వేసి, ఆమెకి కాస్త దగ్గరగా వచ్చి "తల్లోప్పకేదేనా మాత్తరుంటే యిప్పించండమ్మా! తవరు సెప్పిన పన్నన్నీ ఏనాగో ఓ నాగ నానే సెయ్యాలగాని, పచ్చి బాలింతరాలు నాపెళ్ళా వేటి సెయ్యగలమ్మా యివాళ్ల" అని ప్రాధీ యపడ్డాడు. "ముందు పన్నూడు, మాత్ర వెతికి పంపి

అని కేకవేసింది, మాలినీదేవి. అవిడ వేసింది గావుకేకే అయినప్పటికీ, బహుశా వానవల్ల కాబోలు, ఆ కేక వినపట్లేదు పెంటన్నకి. గట్టిగా గొంతెత్తి అరవడం కాదుగాని, మాలినీదేవికి తలనొప్పి మరికాస్త పెరిగింది. పిల్చీ పిలవ గానే పరుగెత్తుకు రావలసిన పెంటన్న రాకపో వడమా? కోపంతో పిచ్చెక్కినంత పనయిందావి డకి. దాంతో చరచరా మేడమెట్లు దిగి, సర్వెంట్ క్వార్టర్స్ కి ఎదురుగా వున్న వరండాలో కొచ్చి "ఒరే వెధవా, పెంటిగా, ఎక్కడ సచ్చావురా!" అని గర్జించింది. గర్జనలు వినిపించినట్టున్నాయి పెంటన్నకి, మెల్లిగా మూలుగుతూ బయటి కొచ్చేడు. వాడి తలకి గట్టిగా బిగించి కట్టిన నాగులగా వంచావుంది. కణతలకి కచ్చోరాల పట్టుంది. అడుగులు భారంగా వేస్తూ, మూలు గుతూ మాలినీదేవిని సమీపించేడు ముసలి పెంటడు.

ఇక్కడో చిన్న అప్రస్తుత ప్రసంగం. ముసలి పెంటడు నిజానికి అంత ముసలివాడేం కాదు. అయితే, మితిమీరిన శరీరకష్టం, అర్ధాకలి బతు కుతో వాడికి రావలసిన టైమ్ కంటే ఎంతో ముందుగా వచ్చేసింది ముసలివాలకం. నిజానికి పెంటన్న వయస్సు కంటే మాలినీదేవి వయస్సే కాస్త ఎక్కువగా వుండవచ్చునేమో కూడాను! కాని వీడి తిండేవిటి, అవిడ తిండేవిటి? పాలు, పళ్ళు, మీగడ, మాంసాలు, చేపలు, గుడ్లూ ఈవిడ తిండయితే, గంజినీళ్లు, పచ్చడి మెతు కులు వాడితిండి. అవిడ తిన్న తిండివల్ల మాలినీదేవి పచ్చని పసిమి ఛాయతో నడుస్తున్న బంగార బొమ్మలా కనిపిస్తుంటే, మూలిగి ముసలి కళ్ళే బరంతో బతుకు నీడ్చు కొస్తు న్నాడు ముసలి పెంటడు.

ఈ భోజనాలు, బలుపులు సంగతలా వుంచి, సర్వెంట్ క్వార్టర్స్ నుండి మూలుగుతూ వచ్చిన పెంటన్నను చూసి మాలినీదేవి ఏం చేసిందట?

జమిందారుల హాస్యగోష్ఠి

ఒకప్పుడు వాసిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయుడు, నర్సరావు పేట మలాజా గుండారాయుడు, నూజివీటి అప్పారావు, చల్లపల్లి అంకివీడు మెదలైన జమిందారులు ఒక చోట హాస్యగోష్ఠి జరుపుకున్నారు. అప్పుడు గుండారాయుడు "మనం చచ్చిపోయాక మన గురించి లోకంలో నల్లరూ ఏమని చెప్పకుంటారో తలుచుకుందామా?" అన్నాడట. అంతా నరేనంటే నరేనని, "సువ్వే ఊహించి చెప్ప" అన్నారు. దానికి గుండా రాయుడిలా అన్నాడట. "అప్పారావు చచ్చిపోతే లైరాగోళంతా ఏడుస్తారు. నేమిపోతే లోగం వాళ్ళు ఏడుస్తారు. వేంకటా ద్రినాయుడు లేకపోతే అందరూ 'అల్ల'మని ఏడుస్తారు... కాని అంకివీడు పోతే మూరం అంతా 'అహ!' అని సంతోషిస్తారు"

- పాండు రంగారెడ్డి బద్దిగం, కరీంనగర్

25-9-92 ఆంధ్రజ్యోతి సప్తమాసం

స్తాను" అనేసి మాలినీదేవి మేడమీదికి వెళ్ళిపోయింది.

మేడ మీదికి వెళ్ళేటప్పటికీ, శాకాహార మాంసాహారాలు తయారు చెయ్యడంలో నలభీములని పేరు సంపాదించిన యిద్దరు వంటవాళ్ళు హాజర్లో వున్నారు. అకేషన్ తెలుసుకున్నాక, ఏ ఏ వంటకాలు చేస్తే బావుంటుందో చెప్పేరు వంటవాళ్ళు. ఆఫీసులో పని తక్కువా, రాబడి ఎక్కువా వుండే సీటు చూసే గుమస్తా ఒకాయన తైనాతూ ఇన్ కమ్ టేక్స్ ఆఫీసర్ గారి ఇంట్లో పన్ను చక్కబెడుతూ వుంటాడు. అదిగో ఆ గుమస్తాగారే యీ వంట వాళ్ళని స్వయంగా దగ్గరుండి వెంటబెట్టుకొచ్చేడు. మెను ఓకే అవగానే, విందు వంటలకీ కావలసిన దినుసుల లిస్టు తయారయింది. అవి నాణ్యం చేసి తేవడానికి జరూరుగా బజారుకీ, పరుగెత్తేరు వంటవాళ్ళు, గుమస్తాగారు.

ఈలోగా వంట గదిలో చూడవలసిన ఏర్పాట్లన్నీ యింటి వంటమనిషికి పురమాయించి, తంగున ఒంటి గంట కొట్టిపట్టికల్లా ఘుమ ఘుమ లాడే లంప్ టేబిల్ మీద రడిగా వుండాలని ఆర్డరువేసి, తనని సరిగ్గా పన్నెండు గంటలకి లేవవలసిందనిస్తే, ఈ లోగా సాయాన్న దేవేం ద్రుడు వేంచేసినా తనని డిస్టర్బ్ చెయ్యడానికి వీలేదని గట్టిగా వార్నింగ్ చేసి, పడగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది మాలినీదేవి. ఆవిడ సరిగ్గా పడగది తలుపు ముయ్యబోతున్న వేళకీ, కింది నుంచి నీటిని తీసుకొచ్చి వాష్ బేసిన్ దగ్గర నిలబడి వున్న నిలువెత్తు సేలంస్ట్రీల్ డ్రమ్ములో కుమ్మరిస్తూ, పెంటన్నగాడు బాధతో మూలిగిన మూలుగు ఆవిడ చెవిన పడింది. వెంటనే 'అరే, తల్లోప్పి మాత్రలు తెమ్మని గుమస్తాకి చెప్పడం మర్చిపోయానే! ఈ బ్లడ్ తలనొప్పి కాదుగాని, ఏ ఒక్క విషయం గుర్తుండి చావడం లేదు' అని స్వగతంగా నొచ్చుకుని, 'పోనీ బీరువాలో ఏదేనా పెయిన్ కీల్లర్ వుండేమో చూద్దాం' అనుకొని బీరువా తెరిచింది. బీరువాలో ఓ అందవైన స్ట్రీల్ బాక్కుంది. దాన్నిండా రకరకాల టేబ్లెట్లు, కేప్సుల్లు, ఏంపూల్సు వున్నాయి. అవన్నీ వాతపట్టికీ, రక్తపోట్లకీ, మధుమేహాలకీ, నిద్రపట్టడానికీ, యింకా గొప్ప గొప్ప వాళ్ళకి వచ్చే రకరకాల గమ్మత్రయిన జబ్బులకీ పనికొస్తాయి. మాలినీదేవిగారు వాటిని అటూ యిటూ కదిపి చూడగా, తలనొప్పికి పనికొచ్చే మాత్ర ఒకటి కనపడింది. అయితే, అది మాత్రం లాకాయి లాకాయి టేబ్లెట్ కాదు. చండ ప్రచండవ

"ఎవరి దగ్గరన్నా కొంచెం బ్రాండ్ వుంటే ఇవ్వండి. ఇక్కడో గర్బిణీ స్ట్రీ కళ్ళు తిరిగి పడిపోయింది" అరిచాడోకాయన రైలుపెట్టెలో నుంచుని.

అది విని జాలిపడి పక్కపెట్టెలో వున్నాయన తన సూట్ కేసు తెరిచి బ్రాండ్ సీసా తీసిచ్చాడు. వెంటనే దాని మూత తీసి గటగటా నాలుగు గుక్కలు తాగి "అమ్మయ్య ఇప్పుడు కొంచెం పోయిగా వుంది. అట్లాంటి హృదయవిదారకమైన దృశ్యాల్ని చూసి నేను తట్టుకోలేను" నిట్టూర్చాడాయన.

—గొల్లపూడి శైలజ, హైదరాబాద్

యిన డ్రగ్. ఒకే ఒక్క టేబ్లెట్ తో ఎలాటి తలనొప్పికయినా నడ్డి విరగ్గట్టవోచ్చు. అలాటి అరుదైన ఆ మాత్రని ఆప్యాయంగా చేతిలోకి తీసుకుని, ఆడ-హెయిల్ లాగ స్వగతించడం మొదలెట్టింది మాలినీదేవి! "అయ్యో! ఒక్క మాత్రే వుందే! దీన్ని పెంటన్నగాడి కివ్వడవా? నేనే వేసేస్తాడవా? వాడి తలనొప్పి తగ్గడానికి దీన్ని వాడి కిచ్చేస్తే, మరి నా తలనొప్పి మాటే ఏటి? ఈ పసుల హడావిడే, వానా కాదు గాని, యివ్వుడవ్వుడే మరో మాత్ర బజార్లుండి వచ్చే ఆస్కారంలేదు. నా తలనొప్పిగాని తగ్గకపోతే, వచ్చే అతిథుల ముందు మాడుముఖం వేసుకూర్చోవాలి. నేను గాని వాళ్ళ ముందు వైవేషియన్ గా కనిపించకపోతే, వాళ్ళే వసుకుంటారు? ఇంటికి భోజనానికి పిలిచి, మాడు

ముహం వేసుకూర్చుందని అతిథులు భావిస్తే యింకేవన్నా వుందా? కొంపలంటుకుంటాయి! మా ఆయనగారి కెరియర్ ఎడ్యూస్ మెంటూ, మంచి పూరికి ట్రాన్స్ ఫరూ- యివన్నీ వుత్తుత్తి పూహలై కూర్చుంటాయి. అంచేత యీ మాత్రని నేనే వేసేసుకుంటాను. ఓ గంటలో తలనొప్పి నర్దుకుంటుంది. ఈలోగా గుమస్తా కూడా బజార్లుండి తిరిగిస్తాడు. అతగాడ్ని పంపించి, మరో మాత్ర తెప్పించి పెంటన్న కిస్తాను. అయినా వాడు నీళ్ళు మోస్తూ మోస్తూ యివ్వుడే మాత్రని వేసుకున్నా ప్రయోజనం వుండదు. మాత్రవేసుకోగానే కాసేపు కళ్ళు మూసుకు పడుక్కోవాలి. ఊరంత పని చెయ్యవలసిండుండగా, పడుక్కోడానికి వాడి కెక్కడ వీలవుతుంది? అంచేత, తాపీగా మరో మాత్ర తెప్పించి, వాడిపని పూర్తయ్యేకయిస్తాను. మింగి కాసేపు పడుక్కుంటాడు. ఈ విధంగా ఎంతో లాజికల్గా తన తలనొప్పిని, పెంటన్న తలనొప్పిని-వాటివాటి ప్రాధాన్యతల్ని, ప్రయారిటీల్ని విశ్లేషించి-మాత్రని తనే మింగి, ఓ మగ్గుడు చిల్డ్రీన్ వుచ్చుకొని, పడుక్కుంది మాలినీదేవి. క్షణాల మీద బంగారం లాంటి నిద్ర పట్టిందానిడకీ.

ఇవతల పెంటన్నగాడు తలనొప్పితో మౌజ్వరం తోనూ అందులేని బాధ పడుతూ, మూలుగుతూ, వాన కురుస్తున్నా చవటలు కక్కుతూ క్రింది నుండి మేడమీదికి నీళ్ళు మోస్తూనే వున్నాడు. బిందె చిందెకీ అమ్మగారు పంపిస్తానన్న తలనొప్పి మాత్ర కోసం ఆశగా ఎదురు చూస్తూనే వున్నాడు. మధ్యలో మరి బాధ భరించలేక, అమ్మగార్లుడిగి తలనొప్పి మాత్రని తెమ్మని వంట మనిషి వెంకమ్మని బతిమాలేడు. దేవేంద్రుడు స్వయంగా వచ్చినా లేపడానికి వీలేదని అమ్మగారు వేసిన ఆర్డరు సంగతి చెప్పి, తన నిస్సహాయతని తెలియజేసిందానిడ.

"ఒరే, ఘటోత్కచా!"

అంధ్రా యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రారుగా పని చేసిన శ్రీ కూర్మా వేణుగోపాల స్వామిగారు చమత్కారించడంలోనూ, ప్రతి చమత్కారంలోనూ పేరు పొందిన వ్యక్తి. ఏదో నాటకం జరుగుతున్నప్పుడు ఏద్యార్థులు గోల చేస్తుండగా కోపంతో స్టేజీ నిడకు వలందాగా వచ్చిన ఆయనను చూచి "హా యే, రీమా!" అని ఒక ఏద్యార్థి అరిచారు. వేణుగోపాలస్వామిగారు మైకుకు దగ్గరగా వెళ్ళి "ఒరే, ఘటోత్కచా!" అని అన్నారు. వెంటనే అర్థంకాక పోయినా, తర్వాత అందరూ తెరలు తెరలుగా నవ్వుకొన్నారా ప్రతి చమత్కారానికీ.

— బద్రిగం పాండురంగారెడ్డి

పట్టాలపై ఎగిరే విమానం!

“ఎంకమ్మ తల్లీ! ఈ నీళ్ళ మోత్తో నావి య్యాల సచ్చిపోతాస్తల్లో! ఈ తలకాయ నొట్టి కెల్లి రెయిలంజను కింద ఎట్టిస్తానమ్మా!” అని బాధతో గిలగిల్లాడిపోతూ, వలవల ఏడ్చేశాడు. వాడి బాధ చూడక, ఏవీ చెయ్యలేక నిస్సహాయంగా మనసులోనే విలవిలాడి పోయింది వంటావిడ. తన కోసం చేసుకున్న వేడి వేడి టీని వాడికిచ్చేసింది తాగమని. తమ చెయ్యగలిగిన సాయం అంతే. మూలుగుతూ పెంటన్న టీ తాగుతుంటే, ఆవిడ తన ఆలోచనల్ని చెప్తూచింది. “ఒరే పెంటన్నా! తల నొప్పాచ్చిందనీ, జ్వరం వొచ్చిందనీ మందులు తాగి మాత్తర్లు మింగి పడుక్కోదానికి మనవేం జమీందార్లవా, రాచబిడ్డలవా? రెక్కాడితే గాని డొక్కాడని దిక్కుమాలిన బతుకులు మనవి. పేరుకీ మనం మనుషులంగాని, నిజంగా మనం మనుషులవేనా? నీకు జ్వరవయ్యాది, తల్వొప్పయ్యాది, కడుపు నొప్పయ్యాది-ఇదిగో యిలా నీళ్లు మోస్తూనో, యిల్లాడుస్తూనో, వంట వండుతూనో వావాల్పిందేగాని, బొందిలో వూపిరున్నంత మట్టుకీ, నడుంవల్పడానిగాని, దుప్పటి కప్పకొనివెచ్చగా ఓ గంట కునుకు

గంటకు 300 కిలోమీటర్ల వేగంతో ప్రయాణించే రైలు సంగతి మీకు తెలుసా? ఈ రైలు జపాన్ లోని బుల్లెట్ రైలే కదా అని మీరు అనుకుంటే పొరబడ్డారన్న మాట! ఐరోపా నడిగడ్డన స్పెయిన్ లో ఈ రైలు ఈ మధ్యనే ప్రయాణం ప్రారంభించింది. స్పెయిన్ రాజధాని నగరం మాడ్రిడ్ నుంచి వెనుకబడిన ప్రాంతమయిన అండలూషియాలోని సెవెల్లి వరకు 475 కిలోమీటర్ల దూరం ఈ రైలు ప్రయాణం చేస్తోంది. సెవెల్లిలో మొన్న మధ్యనే “ప్రపంచ వాణిజ్య సేంత” ఒకటి 1000 కోట్ల రూపాయలతో ప్రారంభమయింది. అండలూషియా ప్రాంతాన్ని ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేయడం కోసం 520 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో మెరపు రైలును ప్రవేశపెట్టారు. ఇది మాడ్రిడ్ లో బయల్దేరిన మూడు గంటలలోగా సెవెల్లి చేరుకుంటుంది. దాని ఇంజను బోగీలు అన్నీ కూడా రాకెట్ ల మాదిరిగా వుంటాయి. రైలులో నిడియో ఆటలు ఇతర వినోదాలు వున్నాయట! ప్రపంచ సంత పశుయంలో 25 లక్షల మంది ఈ రైలులో ప్రయాణం చేయగలరని అంచనా వేశారు. దీని కోసం రెండు లక్షల మంది ముందుగానే వినాడో టిక్కెట్లను రిజర్వ్ చేసుకున్నారు. ఈ మెరపు రైలు పేరు “అవే”. అంటే ‘విహంగం’. ఇది విహంగం కాదని, పట్టాలపై ఎగిరే విమానమని స్పానిష్ అధికారులు గొప్పలు చెప్పకుంటున్నారు.

— వి.ఆర్.

తియ్యడానికి గాని మనం పెట్టి వుట్టలేదురా! లేచి వెళ్ళునాయనా వెళ్లు, ఇంకా ద్రమ్ము సగం కూడా నిండినట్టు లేదు. అమ్మగారు నిద్రలేచినప్పటికీ పని పూర్తికాకపోతే, యిహ

మన పనంతే, కస్సుమని లేస్తుంది.”
 టీ గళాసు కింద పెట్టి, బిందె అందుకొని, వుస్సురని లేచేడు పెంటన్న నీళ్ళ మోతకి.

కండ్లకు సాంప్రదాయ సిద్ధమైన సంరక్షణ శింగార్ కాజల్

కాటుకను తయారు చేయడంలో అవలంబించే పురాతన ఆయుర్వేద సాంప్రదాయ పద్ధతులకు పునర్జీవం పోసింది - శింగార్. శింగార్ ప్రత్యేకించి మీ కండ్లకు ఎంతో మంచిది. ఎందుకంటే హాయిని మరియు అలసటనుండి పూర్తి ఉపశమనాన్ని కల్గిస్తుంది. అంతేగాక దీనికిగల మృదువైన నల్లని నీడలు కండ్లకు చక్కని అందాన్ని కల్గించి అవి మిలమిలా చేస్తుంది.

శింగార్® భారతీయ నారీమణితో కలిసివుంటుంది. 30 సంవత్సరాలనుండి.

25-9-92 ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయ వారి ప్రకటన